

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

Deres ref.:

Vår dato: 21.03.2016

Vår ref.: 2016/2

Arkivnr.: 461.5

Husøy Eiendom AS
Jovikvegen 41
4276 Vedavågen

Att. Aleksander Vedø

Postadresse:
Postboks 59 Sentrum,
4001 Stavanger

Besøksadresse:
Lagårdsveien 44, Stavanger

T: 51 56 87 00

F: 51 52 03 00

E: fmropost@fylkesmannen.no

www.fylkesmannen.no/rogaland

Husøy Eiendom AS - Tillatelse etter forurensningsloven til utfylling i sjø ved gnr./bnr. 86/71, Husøy i Karmøy kommune.

Fylkesmannen har ferdigbehandlet søknaden fra Husøy Eiendom AS av 23.12.2015 og har på visse vilkår besluttet å gi tillatelse etter forurensningsloven og forurensningsforskriften til utfylling og utdyping i sjø. Vilåårene fremgår på sidene 7-8. Vi varsler gebyr for behandling av søknaden.

Tillatelsen omfatter utfylling av ca. 40 000 m³ sprengsteinsmasser, og vil berøre et sjøbunnsareal på ca. 9 200 m².

Vedtaket kan påklages innen tre uker etter dette brevet er mottatt.

Vi viser til søknad av 23.12.2015 fra Petter J. Rasmussen på vegne av Husøy Eiendom AS om tillatelse til utfylling i sjø ved gnr./bnr. 86/71, Treholmen på Husøy i Karmøy kommune. Det vises også til øvrige saksdokumenter.

Søknad og saksbehandling

Husøy Eiendom AS har søkt om å etablere to utfyllinger på totalt 40 000 m³ ± 5 000 m³ som forbindelse mellom eksisterende utfylling og ny kaiplate. Utfyllingene skal også fungere som forankringskonstruksjon for eventuelle nye eller lengre kaier i framtiden. Deler av kaien skal fundamenteres på peler, og det vil være nødvendig med noe sprengning når pelene skal nedsettes. I følge søker er formålet med det omsøkte tiltaket å bedre utnytte tomten som næringsareal med kaivirksomhet. Kaien skal benyttes til lasting og lossing av skip. Søker oppgir at utfyllingsmassene skal bestå av sprengstein uten plastavfall. Dybdene i tiltaksområdet ligger mellom 0 – 10 m, og sjøbunnen som vil bli berørt av tiltaket har et areal på 9 200 m² ± 1 000 m².

Undersøkelser¹ har vist at sjøbunnen i tiltaksområdet består av bart fjell med stedvise sandlommer. Det ble forsøkt å ta sedimentprøver ved fire prøvepunkter, hvorav bare to av punktene hadde

¹ Multiconsult, 2015. Miljøgeologisk grunnundersøkelse på sjø. Gnr/bnr 81/71, Karmøy. 25.11.2015.

sedimenter som kunne undersøkes. Vest for utfyllingsområdet er det sandbunn, der analyse av én blandprøve påviste konsentrasjoner av TBT tilsvarende tilstandsklasse V (svært dårlig) iht. Miljødirektoratets veileder TA-2229/2007. Det ble også analysert én enkeltprøve i en sandlomme innenfor den prosjekterte utfyllingen, der analysen påviste TBT i tilstandsklasse III (moderat). Multiconsult¹ vurderer at siden det bare er påvist forurensning i et avgrenset område, samt at sedimentene inneholder lite finstoff, vil det ikke være nødvendig med avbøtende tiltak under utfyllingsarbeidene. De påpeker imidlertid at finstoff i utfyllingsmassene kan føre til blakking og tilslamming av omkringliggende vannmasser, og at tiltaket derfor bør utføres i en mest mulig sammenhengende operasjon. Det blir også anbefalt å gjennomføre arbeidene i perioden 15. september til 15. mai av hensyn til sjøfugl, samt friluft- og rekreasjonsinteresser.

Reguleringsforhold

Det foreligger reguleringsplan for området Husøy - Treholmane (plan nr. 408.2). Omsøkt tiltak omfatter en utfylling der fyllingsfoten går utover formåls grensen i reguleringsplanen. I henhold til § 3 i reguleringsbestemmelsene har søker fått tillatelse etter Havne- og farvannsloven fra Karmsund Havnevesen IKS.

Miljøforhold

En sak skal være så godt opplyst som mulig før vedtak treffes, jf. forvaltningsloven § 17, naturmangfoldloven § 8 og forurensningsforskriften § 36-2.

Naturmangfold

I følge Temakart-Rogaland er det ikke registrert viktige marine naturtyper i umiddelbar nærhet til det omsøkte tiltaket, men flere nærliggende områder er viktige funksjonsområder for sjøfugl. Omtrent 500 meter sør for utfyllingsområdet er det registrert et viltområde med store antall av dykkende andearter, samt regelmessig forekomst av dykkere og lommer i mindre antall. Det er også gjort mange registreringer av ulike fuglearter som er oppført som truet i Norsk rødliste for arter 2015² i nærområdet, bl.a. på Treholmen, i Kolstøvågen, og på et skjær like vest for det omsøkte utfyllingsområdet.

Vannforekomst

I følge databasen <http://www.vann-nett.no> er omsøkt område en de av vannforekomsten «Karmsundet-Kopervik» og klassifiseres som «beskyttet kyst/fjord». Økologisk tilstand i vannforekomsten er «moderat», og kjemisk tilstand er «oppnår ikke god». Miljømålene for 2021 er utsatt etter vannforskriften § 9. Forekomsten er i stor grad påvirket av utslipp fra renseanlegg, samt fra avrenning fra fulldyrket mark, industrier og diffuse kilder, og har risikostatus basert på overskridende konsentrasjoner av prioriterte miljøgifter og organiske stoffer.

Bunnforhold og sediment

Undersøkelser³ har vist at sjøbunnen i tiltaksområdet består av bart fjell med stedvise sandlommer. Det ble forsøkt å ta sedimentprøver ved fire prøvepunkter, hvorav bare to av punktene hadde sedimenter som kunne undersøkes. Vest for utfyllingsområdet er det sandbunn, og analyse av én blandprøve påviste der tributyltinn (TBT) i tilstandsklasse V (svært dårlig). Det ble også analysert én enkeltprøve i en sandlomme innenfor den prosjekterte utfyllingen, der analysen påviste TBT i tilstandsklasse III (moderat).

² Henriksen S. og Hilmo O. (red.), 2015. Norsk rødliste for arter 2015. Artsdatabanken, Norge

³ Multiconsult, 2015. Miljøgeologisk grunnundersøkelse på sjø. Gnr/bnr 81/71, Karmøy. 25.11.2015

Høring

Søknaden ble lagt ut til offentlig ettersyn i februar/mars 2016, i henhold til § 36-6 i forurensningsforskriften. Søknaden ble også kunngjort i Karmøynytt og Haugesunds Avis.

Fylkesmannen mottok 5 høringsuttalelser til søknaden.

Karmøy kommune sin naturforvalter ga en uttalelse til tiltaket i forbindelse med behandling av byggesøknaden. I uttalelsen blir det oppgitt at det vest for den planlagte kaien er en holme hvor det tidligere har vært hekking av makrellterne (sterkt truet) og rødnebbterne. Avstanden fra planlagt kai til holmen er 90 m, og dette vurderes som tilstrekkelig avstand til at terner kan hekke i fred. Etter vurdering av naturmangfoldloven §§ 8-12 anses de negative ringvirkningene på miljøet som relativt små, og naturforvalter har ingen innvendinger til tiltaket.

Karmøy kommune har ingen ytterligere merknader i saken.

Rogaland fylkeskommune har vurdert potensialet for nye funn av automatisk freda kulturminne på land. Da området er svært opparbeidet kan de ikke se at tiltaket vil komme i konflikt med automatisk freda kulturminner på land, og har ingen merknader. Fylkeskommunen viser imidlertid til uttalelse fra Stavanger maritime museum, og sier at de kan ikke gi en endelig uttalelse til planforslaget før forholdet til marine kulturminne er avklart.

De gjør videre oppmerksomme på at selv om det per i dag ikke er kjente automatisk freda kulturminner i området som blir omfattet av tiltaket, må eventuelle funn ved gjennomføring av planen straks varsles til Rogaland fylkeskommune, og alt arbeid må stanses inntil vedkommende myndighet har vurdert funnet, jfr. Lov om kulturminner § 8, andre ledd.

Stavanger maritime museum mener ut fra kjente kulturminner i nærområdet at det er potensiale for funn av freda kulturminne i sjøen. De krever derfor at det blir gjennomført en marinarkeologisk registrering for å avklare forholdet til automatisk freda kulturminner i sjø, jf. Lov om kulturminner §§ 9 og 14. Museet har satt opp et budsjett for registreringen, og ber om skriftlig aksept på dette, samt at tiltakshaver tar direkte kontakt vedrørende gjennomføringen.

Fiskeridirektoratet region sør har vurdert tiltaket ut fra fiskeri og marint biologisk mangfold i området. De bemerker at det foreligger sjømatadvarsel i Karmsundet på grunn av konsentrasjoner av PCB og PAH. Videre viser de til påvist forurensning av TBT i tiltaksområdet, og ser det som svært negativt at miljøgifter blir spredd i naturmiljøet hvor de akkumuleres i næringskjeden og som på sikt representerer en potensiell fare for mennesker og dyr. Fiskeridirektoratet mener at dersom det gis tillatelse til tiltaket er det fare for oppvirvling og spredning av forurensede partikler, og at det må gjøres tiltak for å hindre slik spredning. Aktuelle tiltak kan være å avskjerme de forurensede områdene med en siltgardin. Tiltaket må gjennomføres på en skånsom måte for at omliggende miljø i minst mulig grad påvirkes. Av hensyn til det marine naturmiljøet mener de at eventuell mudring må foregå i perioden september-februar.

Fiskarlaget Vest viser til at det i følge Fiskeridirektoratets kartdatabase ikke er registrert noen fiskeriinteresser i det omsøkte området. De peker på viktigheten av et godt havmiljø med rene og produktive fjorder med tanke på kvalitet og mattrygghet, omdømme og markedsverdi for norsk sjømat. Fiskarlaget mener at dersom det blir gitt tillatelse til tiltaket må Fylkesmannen vurdere om det er fare for spredning av forurensningen både under utfyllingsarbeidene og fremtidig bruk av området, og at dersom det er fare for spredning må det iverksettes tiltak for å hindre dette.

Søkers kommentarer til innkomne høringsuttalelser

Husøy Eiendom AS ved Petter J. Rasmussen AS ble forelagt innkomne uttalelser, og gitt anledning til å komme med merknader til disse, jf. forurensningsforskriften § 36-4, andre ledd.

Til kommentar fra Karmøy kommune

Tiltakshaver stiller seg bak naturforvalters konklusjon at de negative ringvirkningene på miljøet anses som relativt små.

Til kommentarer fra Rogaland fylkeskommune og Stavanger maritime museum

Tiltakshaver minner om at museet tidligere har gjennomført undersøkelser i området, og at det den gang ble avklart at det var Breidbukta som kunne dateres til middelalderen, som en ventehavn for middelalderbåthavnen. Området det nå søkes om er allerede delvis utfyllt av Karmøy kommune i forbindelse med etablering av fiskerihavnen. Av ordlyden i høringsuttalelsen mener tiltakshaver at det kan virke som om Fylkesrådmannen har oppfatning av at dette er et nytt planforslag, noe det ikke er. Tiltakshaver viser til at kulturseksjonen i Rogaland fylkeskommune i forbindelse med den godkjente reguleringsplanen hadde følgende merknad: «Endelig uttalelse forelå samtidig med uttalelsen fra Regionalutviklingsavdelingen, i brev datert 07.10.08m der det fremgår at uttalelsen også gjelder kulturminnearv. Her fremgår det at det ikke er ytterligere merknader til saken mht. kulturminner i sjø.» Tiltakshaver mener derfor at det ikke er hjemmel for å kreve nye marinarkeologiske registreringer for området. De nevner videre at tiltaket er i tråd med reguleringsplan, og at området er regulert til industri.

Til kommentar fra Fiskeridirektoratet region sør

Fiskeridirektoratet hevder at mudring må foregå i perioden september-februar, men tiltakshaver påpeker at søknaden kun omhandler utfylling. Tiltakshaver viser til at det i tiltaksområdet er lite og i hovedsak grove sedimenter. En siltgardin er beregnet for mindre partikler, og tiltakshaver ser ikke behovet for siltgardin når det er lite og grovkornede sedimenter i området. De bemerker at utfyllingen vil bli gjennomført på en skånsom måte, med rene masser uten skytestrenger. Tiltakshaver foreslår at ønsket om siltgardin ikke tas til følge. Avslutningsvis trekkes det fram at det foreligger sjømatadvarsel mot å spise skjell og krabber fanget i Karmsundet.

Til kommentar fra Fiskarlaget Vest

Tiltakshaver viser til at det ikke er registrert fiskeriinteresser i området.

Fylkesmannens kommentarer til mottatte høringsuttalelser

Rogaland fylkeskommune og Stavanger maritime museum

Fylkesmannen påpeker at tiltakshaver er ansvarlig for å sørge for at tiltaket er i samsvar med annet regelverk, og at forholdet til kulturminner i sjø må avklares før arbeidene kan iverksettes.

Fiskeridirektoratet region sør og Fiskarlaget Vest

Fylkesmannen viser til vurderinger og fastsatte vilkår i denne tillatelsen.

Fylkesmannens vurdering

Rettslig grunnlag

Fylkesmannen har vurdert søknaden på bakgrunn av de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper tiltaket for øvrig medfører, jf. forurensningsloven §§ 11 og 16. Vurderingstemaet suppleres av kravene i vannforskriften §§ 4-6, og kravene i naturmang-

foldloven § 7 om at prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved skjønnsutøvelsen etter forurensningsloven.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Våre vurderinger og krav er basert på prinsippet om bruk av beste tilgjengelige teknikker (BAT), jf. forurensningsloven § 2 nr. 3 og naturmangfoldloven § 12 om bruk av miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven krever at beslutninger også skal være begrunnet ut fra hensynet til naturmangfoldet der dette er relevant. Beslutning skal enten være basert på vitenskapelig kunnskap eller dersom dette ikke finnes, på «føre-var-prinsippet». Naturmangfoldet gjelder arters bestands-situasjon, naturtypers utbredelse, økologiske tilstand og effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskap skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

Vannforskriften (nasjonale mål)/EUs vanndirektiv

Vannforskriften fastsetter miljømål for vannforekomster og inndeler vannforekomster i fem tilstandsklasser. Miljømålene i vannforskriften §§ 4-6 innebærer at tilstanden i vannforekomstene skal beskyttes mot forringelse, og forbedres med mål om å oppnå god økologisk tilstand og god kjemisk tilstand. Dersom tiltaket fører til at Karmsundet-Kopervik endrer tilstandsklasse i negativ retning, vil det foreligge en forringelse. Miljømål skal nås, og forringelse er ikke tillatt med mindre vilkårene for å gjøre unntak er oppfylt, jf. vannforskriften § 12. Fylkesmannen har derfor vurdert om kravene i vannforskriften er til hinder for å gi tillatelsen etter forurensningsloven.

Miljøpåvirkning

Spredning av forurensede bunnsedimenter

Bunnsedimentene i tiltaksområdet og i nærliggende sjøområder er forurenset av TBT. Sjøbunnen består imidlertid i hovedsak av bart fjell, med stedvise sandlommer. De begrensede mengdene og den grovkornede karakteren til sedimentene tilsier at det er liten risiko for spredning av forurensede partikler under utfyllingsarbeidene.

Partikkelspredning fra utfyllingsmasser

Finstoff fra utfyllingsmasser av sprengstein kan føre til midlertidig blakking av vannmassene i og rundt utfyllingsområdet. Høyt innhold av suspenderte partikler i vannmassene vil kunne påvirke vannlevende organismer negativt, og kan medføre tilslamming av viktige naturtyper. Partikler fra sprengstein har også et høyere skadepotensial for fisk enn naturlige partikler, fordi de er skarpere og lettere kan feste seg til fiskens gjeller. Det er imidlertid ikke registrert gyteområder eller viktige naturtyper i nærheten som kan forventes å bli vesentlig påvirket av arbeidene.

Spredning av nitrogenforbindelser

Utfylling av sprengstein i sjø vil kunne medføre spredning av nitrogenforbindelser fra rester av sprengstoff i massene. Nitrogenforbindelser i sprengstoff består av omtrent 50% ammonium og 50% nitratforbindelser. Ammonium kan bli omdannet til ammoniakk som er akutt toksisk for vannlevende organismer. Hvor giftig utslippet vil være avhenger av totalt nitrogenutslipp, pH, temperatur og vannvolum. Basert på utfyllingsvolumet og sjøens naturlige bufferegenskap vil trolig konsentrasjonen av nitrogenforbindelser raskt fortynnes, og spredning av nitrogenforbindelser vil derfor trolig kun vil ha en lokal effekt.

Spredning av plastavfall

Søker har opplyst om at massene som skal benyttes ikke inneholder skyteledninger. Det forutsettes derfor at utfyllingsarbeidene ikke vil føre til spredning av plastavfall.

Sprengning i sjø

Sprengningsarbeider under vann kan føre til ødeleggelser på fisk og dyreliv. Skadeomfanget er avhengig av størrelsen på ladningene, og avstanden fra sprengningsstedet og om sprengningen foregår i vannmassene eller i grunnen eller på en annen måte var tildekket. Vi forutsetter at sprengningsteknikken vil bli tilpasset slik at fjellet brytes opp, men fortsatt blir liggende på samme sted. Dette er viktig for å unngå spredning av sprengsteinsmasser til omkringliggende områder som kan være forurenset.

Forstyrrelser for hekkende sjøfugl

Tiltaket skal utføres i nærheten av viktige funksjonsområder for sjøfugl. Naturforvalter i kommunen har vurdert avstanden fra disse områdene som tilstrekkelig til at hekking kan foregå i fred.

Samlet miljøpåvirkning

Søknaden omfatter arbeider i sjø som ved utføring vil kunne føre til oppvirvling av potensielt forurenset sediment, samt spredning av finstoff fra sprengsteinsmasser. Det skal også sprenges i forbindelse med nedsetting av peler. Det er begrenset med sediment i tiltaksområdet, og tiltaket skal gjennomføres i løpet av et relativt kort tidsrom. Området er påvirket av tidligere aktivitet og utfyllingsarbeider. Det er derfor ikke sannsynlig at tiltaket, utført i henhold til fastsatte vilkår, vil gjøre ytterligere skade på naturmangfoldet, og eventuell forringelse av vannmassene forventes å være kortvarig og avgrenset til lokalt rundt utfyllingsområdet.

På bakgrunn av lokale forhold, planlagt utførelse og arbeidenes varighet, mener Fylkesmannen at det omsøkte tiltaket, utført i henhold til fastsatte vilkår, utgjør en liten risiko for forringelse av miljøtilstanden i vannforekomsten som helhet jf. miljømålet i vannforskriften § 4.

Metode

Søker oppgir at sprengsteinsmasser skal anbringes tomten og legges ut fra tipp over vannstanden eller 1 m under planum. Gravemaskin og doser skal benyttes for å skyve ut massene fra land. Helningen på utfyllingene skal kontrolleres under arbeidene. Om det viser seg at utfylling ikke lar seg gjøre på forsvarlig måte fra land skal det benyttes lekter. Det vil også være behov for noe sprengning i forbindelse med etablering av peler for kai.

Det skal kun benyttes rene sprengsteinsmasser uten plastavfall til utfylling. Søker har vurdert at det ikke er behov for avbøtende tiltak i utfyllingsperioden, da det kun er påvist forurensning av TBT i et avgrenset område samt at sedimentene inneholder lite finstoff. Siden steinstøv i utfyllingsmassene kan føre til blakking av vannmassene og tilslemming av nærliggende områder oppgis det at tiltaket bør gjennomføres i en tilnærmet sammenhengende operasjon. Av hensyn til sjøfugl, samt friluft- og rekreasjonsinteresser, er det hensiktsmessig å utføre arbeidene i perioden 15. september til 15. mai.

Fylkesmannen legger til at sprengningsteknikk, i forbindelse med nedsetting av peler, i best mulig grad bør tilpasses for å minimere spredning av forurensete partikler fra sjøbunnen.

Fylkesmannen vil også stille krav til at støy fra arbeidene og/eller anleggstrafikk ikke skal overskride grenseverdiene i Klima- og Miljødepartementets «Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging» (T-1442/2012).

Tiltakshaver har en generell plikt til å unngå forurensning, jf. forurensningsloven § 7, og må derfor kontinuerlig føre tilsyn med at det ikke forekommer uventet og/eller unormal partikkelspredning som følge av arbeidene ved Husøy.

Konklusjon og begrunnelse

Vurdering av tiltaket etter naturmangfoldloven og vannforskriften tilsier at naturen i området kan bli påvirket av tiltaket. Tiltaket skal utføres i et område som tidligere er påvirket av menneskelig aktivitet og inngrep, og skal gjennomføres i løpet av et relativt kort tidsintervall. Fylkesmannen finner derfor på visse vilkår å kunne gi tillatelse til omsøkte arbeider i sjø ved Husøy i Karmøy kommune. Tillatelsen er begrunnet i at tiltaket ikke vil føre til uakseptable miljøvirkninger, samt at det er liten risiko for forringelse av miljøtilstanden i vannforekomsten, forutsatt at tiltaket utføres i henhold til fastsatte vilkår.

Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i søknaden av 23.12.2015, samt opplysninger fremkommet under behandling av søknaden.

Risikoklasse

Fylkesmannen skal som en del av behandlingen av det omsøkte tiltaket ved Husøy plassere anleggsarbeidene i en risikoklasse. Risikoklassifiseringen er et uttrykk for forurensningspotensialet som foreligger, og er gradert fra 1 til 4, der 1 er høyeste risiko. På bakgrunn av arbeidenes omfang, lokale forhold, samt de opplysningene som er fremkommet av søknad og i søknadsprosessen, blir anlegget plassert i **risikoklasse 4**. Plassering i risikoklasse gir føringer for rutinemessig, formell kontakt mellom Husøy Eiendom AS og Fylkesmannen.

Vedtak

Med hjemmel i lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 11, jf. § 16, og i henhold til forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) § 22-6, gir Fylkesmannen i Rogaland på visse vilkår Husøy Eiendom AS tillatelse til utfylling og sprengningsarbeider i sjø ved Husøy i Karmøy kommune.

Tillatelsen omfatter utfylling av $40\,000\text{ m}^3 \pm 5\,000\text{ m}^3$ sprengsteinsmasser, samt nødvendige sprengningsarbeider for etablering av peler. Tiltaket vil totalt berøre et sjøbunnsareal på $9\,200\text{ m}^2 \pm 1\,000\text{ m}^2$.

Ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis og ved fastsettingen av vilkår, er det lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Prinsippene i naturmangfoldlovens § 8-12 er lagt til grunn som retningslinjer for beslutningen. Søknaden er også vurdert etter bestemmelsene i vannforskriften. Det stilles nedenfor vilkår om tiltak for å begrense eventuell forurensning, og for å motvirke skader på det marine miljø.

Vilkår

Med hjemmel i forurensningsloven § 16 blir det stilt følgende vilkår for tillatelsen. Vilkårene er nummerert for å lette den planlagte rapporteringen, særlig med tanke på avvik.

1. Husøy Eiendom AS er ansvarlig for at tillatelsen blir overholdt, og plikter å orientere dem som skal gjennomføre arbeidene i sjø om de vilkår som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidene. Det er videre tiltakshaver sitt ansvar å sørge for å fremskaffe alle nødvendige opplysninger slik at arbeidet kan gjennomføres tilfredsstillende og i henhold til tillatelsen. Tiltakshaver er også ansvarlig for å gi beskjed til Fylkesmannen når arbeidene i sjø starter.
2. I henhold til forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996, plikter tiltakshaver å påse at det etableres internkontroll som sikrer at kravene i denne tillatelsen overholdes, slik at arbeidet kan revideres.

Fylkesmannen skal ha uhindret adgang til anleggsarbeidene, dokumenter m.m., for å kunne føre tilsyn med aktivitetene.

3. Arbeidene i sjø skal utføres på en måte som minimerer risiko for skade og/eller ulempe for det marine miljø:
  - 3.1. Utfyllingsmassene skal bestå av rene sprengsteinsmasser uten plastavfall.
  - 3.2. Utfyllingsarbeidene skal utføres på en så skånsom måte som mulig, slik at minst mulig finpartikulært materiale virvles opp og spres i vannmassene.
  - 3.3. Sprengningsteknikk skal tilpasses for å i best mulig grad minimere spredning av partikler og sprengstein fra sprengningsområdene.
  - 3.4. Tiltaket skal utføres innenfor perioden 15. september til 15. mai.
4. Utfyllingsarbeidene skal utføres på en måte som sikrer stabilitet i utfyllingen under og etter avsluttet arbeid. Det skal gjennomføres løpende kontroll av skråningshelninger mens utfylling pågår.
5. Dersom det påtreffes kulturhistorisk materiale (glass, keramikk, vrakdeler, bearbeidet flint, etc.) må arbeidene stanses og Museum Stavanger AS og Rogaland fylkeskommune varsles (jf. lov om kulturminner §§ 8 og 14 tredje ledd).
6. Ved avvik fra vilkår i denne tillatelsen eller andre uventede hendelser som berører ytre miljø er tiltakshaver ansvarlig for at Fylkesmannen varsles umiddelbart.
7. Når arbeidet er ferdig skal tiltakshaver utarbeide en kort rapport der samtlige resultater fra arbeidene presenteres, og hvor en dokumenterer at vilkårene i denne tillatelsen er oppfylt. Eventuelle avvik skal begrunnes og dokumenteres. Rapporten skal sendes til Fylkesmannen innen 8 uker etter avsluttet arbeid.
8. Tillatelsen gjelder i to år fra dags dato.

Vi vil understreke at all forurensning fra arbeidene ved Husøy isolert sett er uønsket.

Brudd på vilkår i en tillatelse medfører straffeansvar etter forurensningsloven, jf. § 78. Vi gjør oppmerksom på at denne tillatelsen ikke fritar for erstatningskrav for eventuelle skader eller ulemper som følger av virksomheten, jf. § 53. For å sikre at bestemmelsene i forurensningsloven eller tillatelsen blir overholdt, kan forurensningsmyndigheten fastsette tvangsmulkt til staten, jf. forurensningsloven § 73.

Vi gjør oppmerksom på at tillatelsen ikke fritar fra plikter i henhold til annen lovgivning.

Varsel om gebyr

Fylkesmannens behandling av søknader om tillatelse etter forurensningsloven er omfattet av en gebyrordning, jf. kapittel 39 i forurensningsforskriften. Vår behandling av denne saken har medført

en ressursbruk tilsvarende gebyrsats 4 jf. forurensningsforskriften § 39-4. Husøy Eiendom AS skal derfor betale et gebyr på **kr 21 500,-** for Fylkesmannens behandling av søknaden. Eventuelle merknader til varselet sendes Fylkesmannen innen 14 dager fra mottak av dette brevet.

Klageadgang

Tillatelsen kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen tre uker fra melding om vedtaket er mottatt. En eventuell, begrunnet klage stiles til Miljødirektoratet, og sendes Fylkesmannen i Rogaland, Postboks 59 Sentrum, 4001 Stavanger, eller til fmropost@fylkesmannen.no.

Med hilsen

—
Marit Sundsvik Bendixen
ass. fylkesmiljøvernssjef

Linda Thorsen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Saksbehandler: Linda Thorsen
Saksbehandler telefon: 51 56 89 16
E-post: fmrolth@fylkesmannen.no

Kopi til:
Karmøy kommune
Petter J. Rasmussen AS